

Sett och hört under
landstormens frivilliga
kulsprutekurs 12-26 november
19...

Pira, Ivar,

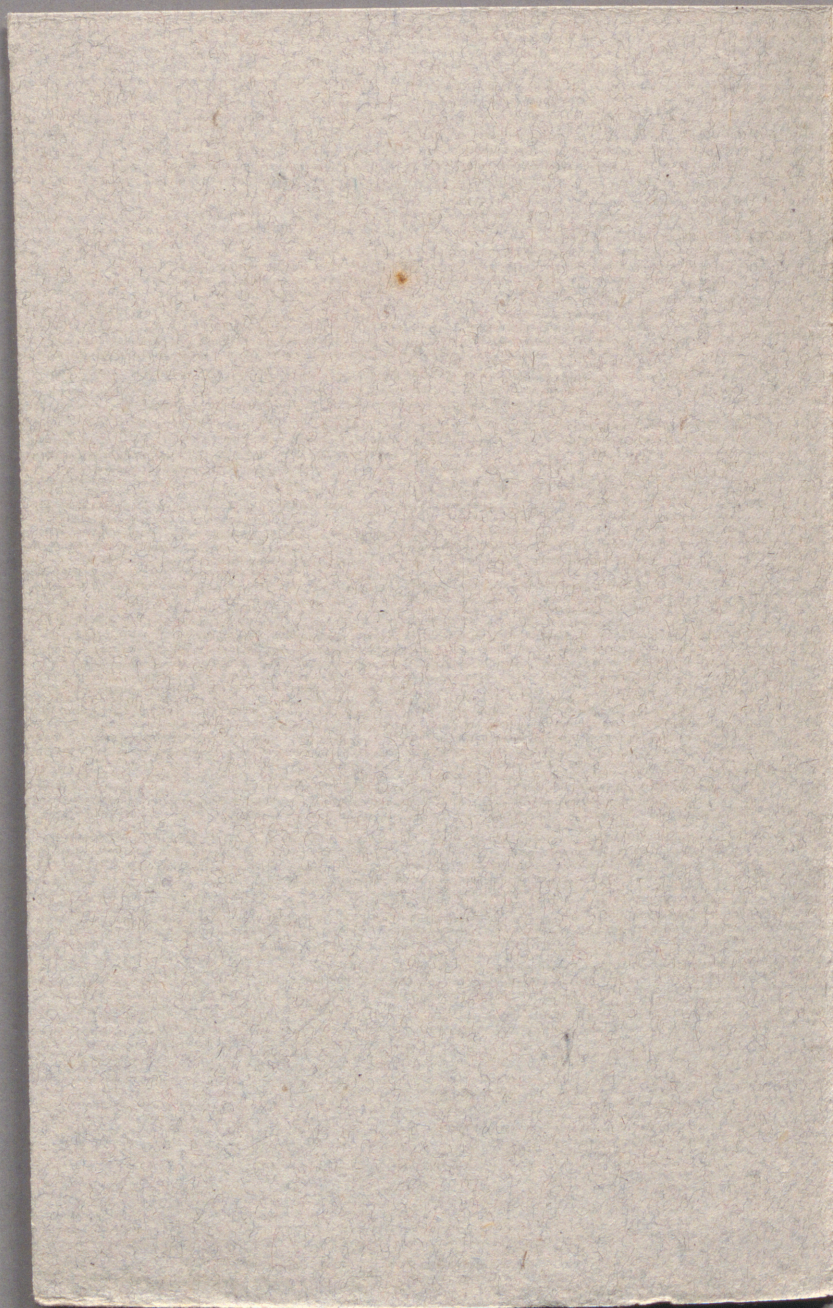
81 A Br.

PIRA, Ivar

Vitt. Lv.
(Pr)
o

Sthlm
1916

0

Ant. S.
P. S.
(1916)

SETT OCH HÖRT

UNDER

LANDSTORMENS FRIVILLIGA KULSPRUTEKURS

12—26 NOVEMBER 1916

AF

IVAR PIRA

SETT OCH FORT

ANDREAS STRÖMBERG

1887

1887

Sthlm 1916. R. W. Statlanders Boktryckeri.

I den landstormens kulsprutekurs som nu avslutats och stått under ledning af grefve Nils von Rosen deltego omkring 40 man, en Swahn och en damskräddare. Att det just blef en *grefve* som blef ledare för kursen bevisar bäst att den tillkommit »i *grefvens tid*» ty det skulle bara ha fattas att de kulsprutor som *skänkts* till landstormen skulle ha fått stått där utan att *spruta*, för se en *spruta* som aldrig *sprutar* den upphör ju på det sättet till slut att vara en *spruta*. Bland deltagarna märktes *två ljus*: *Boltzius* och *Warelius*, hvilket var mycket välbehöfligt då kursen var anordnad den *mörkaste tiden* på året. Vidare märktes där *två målaremästare*, hvilka onekligen gaf en viss *färg* åt kursen. Den ena — *Hägglund* — briljerade med sin *vackra tenor*, och den andra — *Bremberg* — visade att han skulle passa äfven till *landtbrukare* ty han var den af kursdeltagarne som var säkrast på *kornet*. Där fanns också en *typograf* — *Jönsson* — som genom att han var *plutonchef* fick tillfälle att *sätta stil* på den andra plutonen. Men man kunde då absolut inte se på honom att han var typograf, — han såg nämligen alltid *glad ut* — och såg aldrig *tryckt ut*. Äfven två *försäkringstjänstemän* fanns bland kursdeltagarna, den ena, nyss nämnd — *Warelius* — och så *Arfwidson* och båda *försäkrade sig* naturligtvis om pris vid *skjutningarna*. I förbifarten skall jag passa på att påvisa en viss likhet mellan en *kulspruta* och vännen *Arfwidsons näsa*. Båda

äro nämligen *skarpt utskjutande föremål*. Alla öfriga kursdeltagare *gick* sin kurs utom *Olsson* — han *åkte* den, och det var förmodligen det enda sättet för honom att — *hålla kursen*. Att *Olsson* var *vaktmästare* till yrket märktes tydligt, ty han var alltid på *sin vakt* att inte kärrorna skulle vara för långt ifrån honom under öfningarna och så fort dom va' slut gaf *Olsson* sej själf en »*sittopp*» — i kärran. Man måste beteckna det som något mycket egendomligt att ingen enda man från *brandkåren* deltog i kursen — det gällde ju dock hela tiden *sprutor* och så mycket mera underligt är det då man betänker att det är *sprutor* med *slang* till och *vatten* i! Detta förhållande visar att t. o. m. vid inöfvandet af skötseln af kul-sprutor måste de som undervisa med eller mot sin vilja använda »*slang-språk*». En kursdeltagare hette *Mörck* och är till yrket *inspektör* men han måtte inte ha sett så *ljust* på *sprut-mojet* för inspektören låg och *inspekterade logementet* i flera dagar på slutet — jag menar på *slutet af kursen* — om han låg på *slutet* hela tiden, det vet jag inte. Det deltog i kursen flera köpmän och ingenjörer och en *arkitekt* — *Mattson* — som va' en *pigg son* och alls ingen *matt son*. En synnerligen märklig deltagare i kursen hette *Byström* och är till yrket eller lär vara *byggnadsarbetare*, men det märktes inte på annat sätt än att när han skulle på något sätt verka för »*uppbyggelsen*» med sina *matematiskt-naturvetenskapligt-materialistiskt-flugologiska* fraser så blef det vanligen alldeles »*uppåt väggarna*». Själf påstår han att han är professor i *personkännedom*, men att döma af hans *glupande aptit* skulle man snarare tro att han vore *mat-e-mat-iker* så stora *ät-stetiska* intressen visade han sig ha vid måltidstimmarna. Annars

skulle man vara böjd att tro att *Bremberg* som sköt bäst skulle ha den *bästa aptiten* — han va' ju den som oftast *höll sig till målet*. Men så fick han också skjuta *1,000-skottserien* i *efter-skott*, och den serien dröjer det nog innan vi — hm — *ser igen*. En stor fördel vid denna kurs var att vi aldrig behöfde *sakna vatten*. Dels va' det ju redan förut betydligt *vått* ute och så hade vi ju en egen *Ahl-bäck* som flöt med oss hela tiden. Men den bäcken skilde sig högst afsevärdt från vanliga bäckar, ty vanliga bäckar händer det att andra *lägger sej i*, men här va' det omvänt förhållande: Här va' de' *Ahlbäcken* som *lä sej i* — hvad andra gjorde. I förbigående vill jag omtala en liten episod från öfningarna: Löjtnant Sparre hade upptäckt ett fel på mekanismen i en af kulsprutorna och det behöfdes ett fint och skarpt föremål att peta i den med. Ehuru det onekligen var en ovanligt *fin sparre*, som fanns till hands, var han i alla fall icke *så fin* att den kunde *stickas in i mekanismen*, utan det behöfdes något ändå smalare, och då ropade löjtnant Sparre och frågade om någon hade en *nål* på sig, och ögonblickligen inföll *Palmqvist*: Fråga *Ahlbäck* — han ska' väl ha *nål på sej!* Men för det behöfver han ju inte känna sig *stucken*, hvarken då eller nu — han kan ju fortsätta allt hvad *tygena* håller ändå — så kanske han till slut hamnar vid — *tyg-staten*.

Innan jag går vidare måste jag säga några ord till om den märklige mannen *Byström*. Om man t. ex. skulle fråga honom hvad han tror om kulkärfvens verkningar på ett kompani infanteri som kommer marscherande och blir beskjutet på 700 meters afstånd, så skulle man få ungefär följande svar: Det beror alldeles på ifall de inkom-

mensurabla storheternas expansionsförmåga tillåter den mekaniska exkursionens horisontala användande af den neutrala kraftförlust som uppstår vidflugans gång på rullgardin, och om det geografiska läget medger, att den värmeutveckling som uppkommer då en kaninhona på Nya Guinéas nordkust får tvillingar, eller en negress i Mexico råkar ut för sju exklusiva stråtröfvares starkt utvecklade sexuella insats, genom en mnemoteknisk-nautisk termometer med flytande aluminium i båda ändar, kan på ett zoologiskt sätt med användande af hypotenusans bakdel placeras så att den minimalt påverkar den norra ändan af kulkärfvens yttersta kant och så att den tar ena örat af kompanichefen först och sedan följer de rent militära delarna af manskapets halftroppsvis indelade fortkomstledamotsbärande. Och när han har sagdt det så *äter* han en portion till. Innan jag lämnar Byström måste jag erinra om en händelse under öfningarna: Kapten von Rosen gaf Byström order att plocka upp patronhylsor, och när Byström fått den ordern så gjorde han ställningssteg så lerklumparna rök om både honom och kapten och så gjorde han en gentil honnör och så sa' han: Tack kapten! Sista dagen vi vistades vid Hägerstalund föll Byström af vagnen och det är antagligen det största eller åtminstone det längsta *affall* som ett kompani på länge haft på *en* kärra.

Jag känner inte de olika kursdeltagarnas resp. födelseorter, men skulle vara böjd att tro, att åtminstone några af dem äro *dalmasar* för det förekom ju åtskilliga *kull*-körningar. Första gången vi använde kärrorna var det en som välte i skogen bortom gärdet, och vid Hägerstalund lät *plutonchef* *Jönson* som för tillfället höll i tøm-

marna på en häst i st. f. i pluton, den nämnda hästen studera markens håligheter på närmare håll. Den onekligen flitigaste kursdeltagaren var hr *Blomdal*. Han deltog två eller tre dagar. I början titta han på men så tyckte han att han ville uträtta något och då körde han omkull en häst — förlåt han *rökte* visst omkull hästen för den enda lilla tufva som fanns inom synhåll kunde näppeligen *ensam* så kraftig verkan åstadkomma — nej röken från hr *Blomdals* säkerligen goda cigarr var nog hufvud-orsaken till att hästen föll, hvilket visar, att bruket af cigarrer icke är att *rökommendera* när man kör. När hr *Blomdal* lyckades så bra att köra ikull på släta vägen är det ju mindre underligt om flera andra som körde med sina *kärror* i riktiga *kärr-trakter* gjorde det-samma, så mycket förklarligare är det om man betänker att till kompaniets alla *kärror* bara fanns *en Broms*, som äfven till skilnad ifrån vanliga bromsar inte alls *höll igen* utan *snarare körde på* när han fungerade. Kamparna som vi kamperade tillsammans med voro i regel utmärkta och de »*träskades*» knappast när de fingo gå midt igenom små träsk.

Ett par mera märkliga *fall* måste jag omtala. Då kompaniet skulle passera det stora diket på gårdet, gjorde *Anderson* ett mycket djupgående studium af detsammans olika *lerarter* och hemförde en utmärkt samlings prof däraf till kasernen. Hvad han tänker om dem får man emellertid inte veta för *Anderson* bara *ler* när man talar om detta fall. Då alla *kärrorna* kört öfver skulle kapten och undertecknad som för tillfället fungerade som ammunitionsunderofficer också passera diket, men att där va' *lerigt* det *satte sig kapten fullständigt öfver*, ty båda benen åkte undan för honom och

den kroppsdel som på hyfsat språk brukar kallas för *finalen* eller *sydpolen* eller *södra ansigtet*, hamnade med en obarmhärtig fart i leran. Som jag under kursen lärt mig inse att kapten alltid föregått med *godt exempel* gjorde jag också en liten knix så att jag hamnade i leran — det måtte väl kunna kallas för *disciplin i alla »fall»!* Då anmälde sig *Person* som handräckning. *Person* som är *laborant* ville tydligen också studera människor och (*d*) *jur-i-diken*. Slutligen vill jag bestämdt påstå att bland kursdeltagarna absolut ej fanns några andra »*mesar*» än de vi har på ryggen ibland, en mes-allians från vår sida således, och det hela aflopp ju så lyckligt att den enda *salva* som behöfde användas va' *salvan* från sprutorna. Kursen slutade onekligen *mycket glatt*. För det första *sken solen* ju den *sista dagen* och för det andra var den sista order kapten gaf oss på kursen, att vi skulle sysselsätta oss med något *puts*, hvilket onekligen är en mycket gemytlig order, och när vi fullgjort den och blifvit af-tackade och så *civil-iserade*, som hvar och en kunde bli, skildes vi åt i lugn och *Ro se'n*. Allra-sist vill jag uttala en liten förhoppning att inte de som jag omnämnt här tycker att jag öppnat *punkteld på dem* så att de känna sig manade om de äro *laddade att dundra och plumpa* — pardon *plundra och dumpa mej*, för då kan det hända att jag *laddar ur mej' en gång till*, — jag har många band hemma på min bokhylla.

Ivar Pira.

P. S.

Ahlbäck, som *trå*-nat att visa sig hela tiden, tog *befälet* sedan truppen var *upplöst* och *tråk-lade* ihop ett lefve för öfversten.

D. S.

10000000024961

LÄSESALSLÅN

Kungliga biblioteket

